

УДК 378.091

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.3.16>

Н. М. СИРОТЮК

*викладач кафедри природничо-математичної,
світоглядної освіти та інформаційних технологій,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: nsyrotyuk@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0002-5304-8206>*

Г. М. ГОЛЯ

*викладач кафедри природничо-математичної,
світоглядної освіти та інформаційних технологій,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: hholya@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0001-6529-7296>*

КОМФОРТНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: ДИЗАЙН ОФОРМЛЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО ОСЕРЕДКУ

Стаття присвячена проблемі формування комфортного освітнього середовища в закладах освіти на основі відповідних нормативних та розпорядчих документів, дизайну оформлення навчальних кабінетів та формуванню елементів національно-патріотичного виховання у інтер'єрі Нової української школи. Актуальність дослідження визначається необхідністю переосмислення в реальному часі досвіду минулих поколінь. Розглядається актуальність створення комфортного середовища в освітніх закладах через вплив на нього дизайну оформлення кабінетів.

Визначено, що кожен навчальний заклад має стати для дитини осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню миру й злагоди в суспільстві. Представлені різні точки зору на трактування поняття «освітнє середовище» та «комфорт», що становить в сукупності комфортне освітнє середовище закладу освіти. Подано теоретичний аналіз вітчизняної і зарубіжної науково-методичної літератури, нормативно-правових документів та законодавчої бази. Розглянуто методичні рекомендації концепції НУШ щодо дизайну оформлення та особливостей створення навчальних осередків. Проаналізовано вимоги до дизайну закладів освіти, дотримання яких забезпечує естетично приємну взаємодію середовища та вихованців, педагогів та батьків, впливає на їх душевний настрій.

Окреслено перспективу розвитку патріотичного виховання через залучення здобувачів освіти до відродження та творення історії своєї держави. Визначено, що дизайн оформлення приміщень та особливості побудови інтер'єру осередків національно-патріотичного виховання навчального кабінету, створюють комфортне освітнє середовище, що сприяє не лише підвищенню рівня культури взаємовідносин між учнями та педагогами, а й впливає на підвищення якості освітнього процесу, отже забезпечує позитивний імідж закладу освіти.

Ключові слова: дизайн, комфорт, освітнє середовище, мотивація, інтер'єр, освітній осередок, навчальний кабінет, національно-патріотичне виховання, експонат, естетика.

Вступ. Система освіти сьогодні перебуває на новому етапі модернізації, що відповідає сучасній епісі індустріалізації. Ці зміни характеризуються соціально-економічними показниками, стрімким поліпшенням інтелектуальних навичок та величезною увагою до виховання підростаючого покоління.

Поставлення проблеми. Нове суспільство висуває нові вимоги перед освітою. Однією

з цих вимог є підготовка таких людей, які у майбутньому зможуть приймати правильні рішення у критичних ситуаціях, знаходити свій шлях у новому середовищі. Активність, самостійність, творчість, здатність адаптуватися до стрімких змін у світі – ці риси особистості стають найважливішими на сучасному етапі історичного розвитку. Їх формування вимагає нових підходів до процесу навчання. Ключовою

роль у формуванні компетентностей відіграє освітнє середовище. XXI століття відрізняється динамічністю, тому інтеграція в сучасне суспільство і знаходження свого місця в житті вимагають дедалі більших зусиль від кожної людини. Потрібно не просто багато знати, але й уміти постійно розширювати і оновлювати свої знання, відкидаючи ті, що не витримали перевірки часом. Реформи сучасної системи освіти в Україні спрямовані на те, щоб створити необхідні умови для розвитку здібностей, творчих обдарувань підростаючого покоління. Інтеграція України в Європейський освітній простір актуалізувала проблему професійної підготовки кваліфікованих, компетентних, конкурентоспроможних фахівців, які здатні швидко сприймати й обробляти великі обсяги інформації, постійно оновлювати власні знання та підвищувати рівень своєї компетентності.

Мета дослідження. Розкрити можливості впливу дизайну інтер'єру освітнього середовища, як засобу збільшення навчальної мотивації учнів у процесі навчання та підвищення рейтингу самої установи. Визначити особливості формування та впливу на підростаюче покоління осередку національно-патріотичного спрямування як вимоги часу та засобу ідентифікації власної історії.

Аналіз попередніх досліджень. Вивченням феномену «освітнє середовище» протягом багатьох десятиліть займаються науковці, дослідники, психологи, педагоги та філософи різних країн світу. Проблема всебічного вивчення впливу освітнього середовища на розвиток особистості актуалізувалась у 70–90 роки ХХ століття. Проте автором поняття «педагогіка середовища» по праву вважають Станіслава Теофіловича Шацького (1878–1934), у 4-х томному виданні творів якого 126 разів згадується про «середовище», «педагогіку середовища» [Бершадська]. На думку вченого, джерело розвитку дитини лежить не в генетичних задатках, а у тому соціальному і економічному середовищі, в якому відбувається її формування і виховання.

У наукових працях Я. Коменського, Л. Корчака, Г. Спенсера, О. Макаренка та інших педагогів під терміном «освітнє середовище» у педагогіці розуміється сукупність умов, котрі впливають на формування і функціонування людини в суспільстві, її здібностей, потреб, інтересів.

З початку ХХІ століття все більше науковців звертається до вивчення освітнього середовища закладів освіти. О. Артюхіна, Т. Менг, Н. Новіков, Д. Хорват присвятили свої дослідження визначенню сутності середовищного підходу у вищій освіті, виокремленню освітнього середовища закладу вищої освіти та його видів, дослідженню типології, функцій, структури, формування та розвитку освітнього середовища закладу вищої освіти. Активно досліджують різні аспекти середовищного підходу у вищій освіті в Україні сьогодні М. Братко, О. Горчакова, О. Микитюк, О. Керницький, О. Ярошинська. Зокрема, на думку Братко М.В., освітнє середовище закладу вищої освіти – це комплекс умов-можливостей та ресурсів (матеріальних, фінансових, особистісних, технологічних, організаційних, репутаційних) для освіти особистості, що склались цілеспрямовано в установі, яка виконує освітні функції щодо надання вищої фахової освіти, забезпечує можливості для загальнокультурного та особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу. Якість освітнього середовища визначається його здатністю забезпечувати всім суб'єктам освітнього процесу можливості для задоволення освітніх потреб, особистісного розвитку, саморозвитку. Дослідниця зазначає, що, цілеспрямовано змінюючи їх, можна здійснювати опосередкований вплив на всі складові освітнього процесу, в тому числі на його результат – випускника-фахівця [Братко]. Беззаперечним є твердження дослідника Л. Макаренка, що виховує не лише і не стільки сам вихователь, скільки середовище, що організовується найвигіднішим чином, надзвичайно співзвучне із потребами сучасності щодо створення в закладах освіти України безпечного і сприятливого для всебічного розвитку молодого покоління освітнього середовища [Макаренко : 115].

Результати та дослідження. Інтенсивний соціально-економічний розвиток призводить до зміни вимог у освітній установі. У системі освіти зростає конкуренція між закладами. Керівники шкіл змушені замислитись над тим, у чому перевага їх організації перед іншими. Як показує практика, не всі батьки зорієнтовані тільки на результат освіти, а й приділяють увагу комфортному середовищу освітніх умов установи.

У словниках знаходимо різні поняття «комфорт», при цьому його основна характеристика – це упорядкованість. Комфорт – затишок, зручність [Глумачний словник : 255]. На думку Р. Етвуд, комфортний – такий, який сприятливо відбивається на самопочутті, залишаючи приємні відчуття. У статті будемо керуватись цим поняттям.

Створюючи комфортне середовище біля школи, у її рекреаціях, залах, кабінетах – важливо враховувати цю думку. На підставі теоретичного аналізу поглядів різних авторів щодо проблеми комфортного освітнього середовища до неї включено просторово-предметний компонент, який уособлює просторово-предметні засоби, сукупність яких забезпечує можливість необхідних просторових дій та поведінки суб'єктів освітнього середовища це:

- архітектурно-естетична організація житлового простору;
- архітектура будівлі;
- дизайн інтер'єрів;
- просторова структура навчальних та рекреаційних приміщень;
- можливість просторової інформації за потреби;
- здійснення квазіпрофесійної діяльності;
- символічний простір (різні символи – герб, гімн, традиції та ін..).

Концепція Нової української школи, що ухвалена рішенням Колегії МОН 27.10.2016, передбачає: незалежно від рівня мобільності, особиста реалізація учасників навчального процесу повинна забезпечити ключові компетентності, передбачені новим Законом «Про освіту», включаючи інформаційно-комунікаційну компетентність і громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей. Впровадження інклюзивного навчання передбачає створення умов для навчання учнів з особливими освітніми потребами спільно з однолітками, врахування вікових особливостей фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей [Концепція НУШ].

На практиці безбар'єрність і архітектурна доступність навчального закладу реалізується завдяки створенню:

– доступних шляхів руху: відсутність перешкод на шляху до будівлі, коротка відстань від парковки, облаштовані підходи, хороше освітлення, видимі чіткі вивіски тощо;

– зони паркування транспорту: майданчики для зупинки громадського транспорту та особистих транспортних засобів, виділення спеціальних паркувальних місць для осіб з інвалідністю, доступність пандуса;

– входів і виходів до навчального закладу: правильно обладнана площадка при вході (з пандусом, піднімальними пристроями), дотримання рекомендованої висоти порогу, габаритів тамбура;

– сходів з безпечним покриттям, зручних пандусів і підйомних механізмів, що дублюють сходи;

– доступності до санітарних приміщень;

– фізкультурно-рекреаційної зони, обладнаної всім необхідним, у тому числі – для маломобільних груп населення. Важливо обладнати такі зони не лише в приміщенні, а й на прилеглий до школи території.

Це лише деякі з необхідних заходів, які потрібно поступово впроваджувати в кожній школі для створення нового навчального простору. Повний перелік вимог і рекомендацій доступний на сайті МОН у розділі «Новий освітній простір».

Виходячи з вищенаведених досліджень та власного погляду на вирішення зазначеної проблеми, у створенні комфортного середовища важливе значення має дизайн оформлення освітньої установи. Кожна людина, яка перебуває в ній, повинна почуватися комфортно. Дизайн інтер'єрів кабінетів, шкільної будівлі, двору має забезпечити зручність, красу сприйняття, естетично приємну взаємодію середовища вихованців, педагогів та всіх відвідувачів освітнього закладу. Дизайн у наш час – головна, найбільш розвинена та теоретично осмислена сфера художньої діяльності людини. Продуктом його є предметний світ, створюваний людьми засобами індустріальної техніки за законами краси та функціональності. І. Кант назвав світ речей, створених людиною, щоб полегшити собі життя, зробити його більш зручним та приємним, «другою природою». Оскільки вирішуються одночасно і практичні, і мистецькі завдання, дизайн належить одночасно до сфер створення матеріальних та духовних цінностей. Складаючи органічну частину предметного середовища, з яким повсякденно

стикається людина, твори дизайну своїми естетичними перевагами, образним ладом, характером постійно впливають на душевний стан людини, її настрій, та є важливим джерелом емоцій, що впливають на ставлення до навколишнього світу [Дональд : 12].

Термін «дизайн» має різноманітні трактування. Дизайн – конструювання речей, машин, інтер'єрів, заснований на принципах поєднання зручності, економічності та краси. Наведемо ще одне, важливе для оформлення освітньої установи: дизайн – креативна діяльність у творчому процесі зі створення принципово нового продукту, сам процес, результат цього процесу. Практики стверджують, що дизайн оформлення кабінету та ін. має бути функціональним, гігієнічним, естетичним. На наш погляд, важливою вимогою дизайну навчальних кабінетів – кольорова гама. Вона має бути підібрана з урахуванням вікових та психологічних особливостей дітей. Дизайн шкільної ділянки – норма сьогодення для комфортного освітнього середовища, тому що упорядкована та естетично оформлена територія – важливий фактор виховання, у тому числі виховання екологічної та громадянської культури, чим стурбований сьогодні весь світ.

Ураховуючи нові суспільно-політичні реалії в Україні після Революції гідності та обставини, які пов'язані з російсько-українською війною, усе більшої актуальності набуває виховання в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни та формування активної громадянської позиції. Важливо, щоб кожен навчальний заклад став для дитини осередком становлення громадянина-патріота України, готового брати на себе відповідальність, самовіддано розбудовувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві. Нині актуальним є організація збору та поширення інформації про героїчні вчинки українських військовослужбовців, бійців добровольчих батальйонів у ході російсько-української війни, волонтерів та інших громадян, які зробили значний внесок у зміцнення обороноздатності України.

Героїчні й водночас драматичні й навіть трагічні події останнього часу спонукають до

оновлення експозицій тематичних та художньо-естетичних осередків Нової української школи, шкільних музеїв, заповідників та кімнат бойової слави, зокрема щодо інформації про учасників АТО та волонтерів з даної території. Уже для учнів початкових класів важливим є формування, через постійно оновлювані елементи осередку національно-патріотичного виховання, таких якостей особистості, що характеризуються ціннісним ставленням до суспільства, держави, праці, героїчного подвигу, мистецтва самого себе та інших.

Численні спостереження за організацією освітнього процесу в закладах початкової освіти із питань національно-патріотичного виховання доводять важливість громадянської позиції самого педагога, який безпосередньо керує діяльністю дітей та залучає їх до пізнання нашої країни, виховання любові до неї, гордості за належність до українського народу. Найбільшою помилкою є формальний підхід до розуміння і запровадження змісту патріотичного виховання школярів. Дехто з педагогів створює гарні музеї українського мистецтва або їх елементи репрезентує у одному із осередків НУШ, однак недостатньо залучає учнів до поповнення експонатів, їх розміщення, замало мотивує дітей до їх відвідування, чітко регламентує перебування дітей у часі та обмежує їхню практичну діяльність у музеї. Дехто віддає перевагу таким важливим чинникам, як сприймання і тлумачення Герба, Прапора, Гімну України. Попри актуальність дій тих і тих, треба акцентувати увагу на якісних позиціях національно-патріотичного виховання: любові до рідної землі, гордості за належність до українського народу, формуванні національної свідомості, гідності тощо. Окрім того, музейні експонати зазвичай збирають і вибирають дорослі, розміщують їх у визначеному ними порядку, і, на жаль, особистісного значення для дітей не мають. Інші віддають перевагу зовнішнім чинникам, таким як розучування та спів Гімну України, прикрашання жовто-блакитними стрічками особистих речей, проте залишають поза увагою та виховною роботою глибинне – сутність національно-патріотичного виховання. Однак лише справжній патріотизм близького дорослого допоможе дитині зовнішні вияви патріотизму перетворити у внутрішнє глибоке почуття патріотизму [Куса : 77].

У Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженої Наказом МОН від 06.06.2022р. № 527 важливим аспектом є залучення здобувачів освіти усіх рівнів до практичної діяльності щодо поповнення, збереження та популяризації історії своєї держави [Концепція національно-патріотичного виховання]. Вчителям, які сьогодні є агентами змін, необхідно змінювати тактику та стратегію національно-патріотичного виховання підростаючого покоління, зокрема, залучати здобувачів освіти до створення та постійного поповнення осередків патріотизму, в межах реалізації Концепції НУШ; ініціювати створення шкільних музеїв пам'яті; робити акцент на виготовленні експозицій минувшини з метою відродження українських звичаїв та традицій. Адже нечітке формулювання завдань щодо ознайомлення учнів з українською історією та культурою, формальна їх реалізація призводить до фрагментарних уявлень про культурно-історичні надбання свого народу.

В якості експонатів осередку патріотизму чи в межах іншого осередку, визначеного методичними рекомендаціями щодо організації освітнього простору Нової Української школи можемо запропонувати такі елементи оформлення:

- карта України «Моя країна – Україна»;
- державні символи: Герб, Прапор, Гімн України;
- родове дерево кожного учня «Моя сім'я – частинка України»;
- виставка малюнків на військово-патріотичну тематику «Я вірю в Україну і в свій народ»;
- виставка-конкурс предметів декоративно-ужиткового мистецтва;
- книжкові виставки України на героїчну тематику та інші.

Інтер'єр таких осередків повною мірою реалізує принцип: «Історія та культура для дітей

і руками дітей», перенісши основний центр ваги з процесу сприйняття колекції на процес творення, продукування, який є постійними і не має завершення, адже історія пишеться щоденно. Здобувачам освіти не потрібно надміру пояснювати що це за експонат чи до якої епохи відноситься. Вони самі є і археологами і дослідниками, адже беруть безпосередню участь у наповненні і оновленні цієї частинки навчального кабінету. Такі патріотичні осередки, які мають місце у кожному навчальному кабінеті Нової української школи, мають стати основою формування у підростаючого покоління національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу почуття гідності та свободи та забезпечувати духовну єдність поколінь.

Висновки. Комфортне освітнє середовище, створене за принципами гармонійного дизайну та з елементами патріотизму – це сприятливі умови для навчання, розвитку індивідуальних особливостей дітей. Через вдале поєднання сучасного дизайну та історизму деталей підвищується продуктивність освітньої діяльності педагогів та мотивація учнів до навчання. Таку школу та такий навчальний кабінет діти люблять, вони із задоволенням та гарним настроєм поспішають до неї. Комфортне середовище школи підвищує її імідж, що важливо за умов конкуренції закладів освіти. На думку дослідників, поняття іміджу включає культуру взаємовідносин між людьми, стиль роботи з партнерами та клієнтами, дизайн оформлення приміщень і навіть одяг співробітників. Таким чином, дизайн оформлення приміщень та особливості побудови інтер'єру осередків національно-патріотичного виховання навчального кабінету, створюють комфортне освітнє середовище, що сприяє не лише підвищенню рівня культури взаємовідносин між учнями та педагогами, а й впливає на підвищення якості освітнього процесу, отже забезпечує позитивний імідж закладу освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бершадська Д. С. Педагогічні погляди і діяльність С.Т. Шацького. Київ. Наукова думка, 1994, 245 с.
2. Братко М.В. Освітнє середовище вищого навчального закладу: пошук стратегій управління. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : зб. наук. пр. / Київ. університет ім. Бориса Грінченка, 2014. № 22: С. 134–145.
3. Дональд А. Норман Емоційний дизайн. Перекл. С. Святенко. Київ : Видавництво ArtHuss, 2019. 231 с.
4. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
5. Йоганесс Іттен. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва / перекл. : С. Святенко. Київ : Видавництво ArtHuss, 2022. 96 с.

6. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затверджена Наказом МОН від 06.06.2022 р. № 527.
7. Концепція Нової української школи на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988.
8. Куся Т. М. Музеї закладу освіти – осередки національно-патріотичного виховання та громадянської освіти. *Педагогічний пошук*. 2021. № 4. С. 76–81.
9. Макаренко Л. Л. Інформаційно-освітнє середовище вищого навчального закладу як важливий чинник процесу професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя. *Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Сер. : Педагогічні та історичні науки*. 2013. Вип. 115. С. 113–126.
10. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору НУШ : Наказ МОН від 23.03.2018 № 283. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nop/3metodichni_rekomendatsii.pdf (дата звернення: 02.10.2022).
11. Новий освітній простір НУШ: рекомендації МОН щодо обладнання. URL: <https://b-pro.com.ua/statti/novij-osvitnij-prostir-nush-shho-rekomendue-mon> (дата звернення: 02.10.2022).
12. Ребекка Етвуд. Життя в кольорі. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради / перекл. Ю. Максимейко, М. Ковальчук, Л. Краснюк. Київ : Видавництво ArtHuss, 2020. 272 с.
13. Тлумачний словник української мови: в 11 томах. Том 4. URL: <http://sum.in.ua/> (дата звернення: 02.10.2022).

REFERENCES

1. Bershadskaya D. S. (1994). *Pedahohichni pohliady i diialnist S.T. Shatskoho*. [Pedagogical views and activities of S.T. Shatsky]. Kyiv. naukova dumka, 245 s. [in Ukrainian].
2. Bratko M.V. (2014). *Osvitnie seredovyshe vyshchoho navchalnoho zakladu: poshuk stratehii upravlinnia* [The educational environment of a higher educational institution: the search for management strategies.]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka : zb. nauk. pr. Kyiv. universytet im. Borysa Hrinchenka*, 2014. № 22: S. 134–145. [in Ukrainian].
3. Donald A. (2019). *Norman Emotsiynyi dyzain [Emotional design]*. Perekl. S. Sviatenko. Kyiv : Vydavnytstvo ArtHuss. 231 s. [in Ukrainian].
4. Dutkevych T. V. (2012). *Dytiacha psykholohiia. Navch. posib. [Child psychology. Education manual]*. Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury, 424 s. [in Ukrainian].
5. Iohannes Itten (2022). *Mystetstvo koloru: Subiektivnyi dosvid i obiektivne piznannia yak shliakh do mystetstva* [The art of color: Subjective experience and objective cognition as a path to art.]. Perekl. : S. Sviatenko. Kyiv : Vydavnytstvo ArtHuss, 96 s. [in Ukrainian].
6. *Kontsepsiia natsionalno-patriotychnoho vykhovannia v systemi osvity Ukrainy (2022)*. [The concept of national-patriotic education in the education system of Ukraine]: Nakaz MON № 527. [in Ukrainian].
7. *Kontsepsiia Novoi ukrainskoi shkoly na period do 2029 roku (2016)*. [Concept of the New Ukrainian School for the period until 2029]: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy № 988. [in Ukrainian].
8. Kusa T. M. (2021). *Muzei zakladu osvity – oseredky natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ta hromadianskoi osvity* [Museums of the educational institution are centers of national-patriotic education and civic education]. *Pedahohichni poshuk*. № 4. S. 76–81. [in Ukrainian].
9. Makarenko L. L. (2013). *Informatsiino-osvitnie seredovyshe vyshchoho navchalnoho zakladu yak vazhlyvyi chynnyk protsesu profesiino-pedahohichnoi pidhotovky maibutnoho vchytelia* [The information and educational environment of a higher educational institution as an important factor in the process of professional and pedagogical training of a future teacher.]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova. Ser. : Pedahohichni ta istorychni nauky*. Vyp. 115. S. 113–126. [in Ukrainian].
10. *Metodychni rekomendatsii shchodo orhanizatsii osvitnoho prostoru NUSH (2018)*. [Methodological recommendations regarding the organization of the educational space of the National Academy of Sciences]: Nakaz MON № 283. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nop/3metodichni_rekomendatsii.pdf (Last accessed: 02.10.2022). [in Ukrainian].
11. *Novyi osvitnij prostir NUSH: rekomendatsii MON shchodo obladdannia* [The new educational space of NUS: recommendations of the Ministry of Education and Culture regarding equipment]. URL: <https://b-pro.com.ua/statti/novij-osvitnij-prostir-nush-shho-rekomendue-mon> (Last accessed: 02.10.2022). [in Ukrainian].
12. Rebecka Etvud (2020). *Zhyttia v kolori. Yak zrobyty dim yaskravishym: natkhnennia i praktychni porady* [Life in color: How to make your home brighter: inspiration and practical tips.]. Perekl. Yu. Maksymeiko, M. Kovalchuk, L. Krasniuk. Kyiv : Vydavnytstvo ArtHuss, 272 [in Ukrainian].
13. *Tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy [Explanatory dictionary of the Ukrainian language]*: v 11 tomakh. Tom 4. URL: <http://sum.in.ua/> (Last accessed: 02.10.2022). [in Ukrainian].

N. M. SYROTYUK

*Lecturer at the Department of Natural Sciences and Mathematics,
Worldview Education and Information Technologies,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: nsyrotyuk@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0002-5304-8206>*

G. M. GOLYA

*Lecturer at the Department of Natural Sciences and Mathematics,
Worldview Education and Information Technologies,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: hholya@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0001-6529-7296>*

**COMFORTABLE EDUCATIONAL ENVIRONMENT IN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS: DESIGN AND FEATURES
OF PATRIOTIC ENVIRONMENT FORMATION**

The article is devoted to the problem of creating a comfortable educational environment in educational institutions on the basis of relevant normative and regulatory documents, the design of classrooms and the mandatory formation of elements of national and patriotic education in the interior of the New Ukrainian School. The relevance of the research is determined by the need to rethink the experience of past generations in real time. The relevance of creating a comfortable environment in educational institutions due to the influence of classroom design on it is considered.

It was determined that every educational institution should become a center for the child to become a citizen-patriot of Ukraine, ready to take responsibility, selflessly build the country as a sovereign, independent, democratic, legal, social state, ensure its national security, promote the unity of the Ukrainian political nation and establish peace and harmony in society. Various points of view on the interpretation of the concepts of "educational environment" and "comfort" are presented, which together constitute a comfortable educational environment of an educational institution. A theoretical analysis of domestic and foreign scientific and methodological literature, regulatory and legal documents and the legislative framework is presented. Methodological recommendations of the NUS concept regarding the design of the design and features of the creation of educational centers were considered. The requirements for the design of educational institutions were analyzed, compliance with which ensures an aesthetically pleasing interaction between the environment and pupils, teachers and parents, and affects their mental state.

The perspective of the development of patriotic education through the involvement of education seekers in the revival and creation of the history of their state is outlined. It was determined that the design of the premises and the features of the interior construction of the centers of national-patriotic education of the classroom create a comfortable educational environment that contributes not only to increasing the level of cultural relations between students and teachers, but also affects the improvement of the quality of the educational process, therefore provides a positive the image of the educational institution.

Key words: design, comfort, educational environment, motivation, interior, educational center, classroom, national-patriotic education, exhibit, aesthetics.